

РЕЦЕНЗІЯ

рецензента, доктора медичних наук, завідувачки кафедри хірургії № 2 з курсом «Основи стоматології», професора ПОКИДЬКО Марії Іванівни на дисертацію МІТЮКА Богдана Олексійовича на тему «Клініко-морфологічне обґрунтування вибору методу хірургічного лікування гнійного медіастиніту в залежності від етіологічного чинника», представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.078, що утворена згідно наказу в.о. ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова №108 від 30.07.2023 на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова №9 від 29 червня 2023 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

1. Актуальність обраної теми дисертації. Представлена для рецензування дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі торакальної хірургії, а саме теоретичному обґрунтуванню рекомендацій щодо практичного вирішення важливого науково-практичного завдання – покращенню результатів комплексного хірургічного лікування хворих із гострими медіастинітами, шляхом вивчення розповсюдження процесу та удосконалення способів дренивання і санації гнійних осередків середостіння з використанням оптимальних антисептичних засобів.

Актуальність дослідження обумовлена поширеністю гострого гнійного медіастиніту, тобто гострому запаленню клітковини середостіння, яке характеризується швидким прогресуванням процесу, супроводжується тяжкою ендогенною інтоксикацією, достатньо високою кількістю ускладнень та летальністю, яка, за даними ряду авторів, досягає від 15 до 75-80%, а

поширеність становить 0,15-0,5 випадків на 100 тис. населення і не має чіткої тенденції до зниження.

Зважаючи на основні зазначені моменти, виконана дисертація є актуальною.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. Робота подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене покращенню діагностики та комплексного лікування гострого медіастиніту. Дисертація та опубліковані наукові роботи здобувача виконані та підготовлені на високому науковому рівні і базуються на достатній для вирішення поставлених задач кількості клінічних спостережень (112 хворих). Автором підготовлені та опубліковані 17 наукових праць, у тому числі 8 статей у виданнях, що відповідають вимогам порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44; 1 статті у виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі даних Scopus; отримано 1 патент на корисну модель України. Результати дослідження презентувалися на 6 науково-практичних конференціях професійного спрямування як в Україні, так і за кордоном у вигляді тез.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Отримані результати дослідження доповнюють напрацювання інших авторів із обраної теми. Проте оригінальність і новизна даної наукової роботи аргументовані результатами клінічного, мікробіологічного, морфологічного та інструментального методів досліджень. Дисертантом були уточнені причини виникнення гострого медіастиніту та досліджено помилки, які допускаються на етапах медичної допомоги таким

хворим.

На анатомічному матеріалі досліджено шляхи розповсюдження гнійного медіастиніту в залежності від причини виникнення та можливості використання ВАК терапії.

Вивчені морфологічні зміни структур середостіння в залежності від використання різних антисептичних засобів.

Розроблений алгоритм обстеження хворих з медіастинітом та удосконалені способи одномоментного розкриття та дренивання гнійного медіастиніту з використанням ВАК терапії.

Проведений та оцінений порівняльний аналіз результатів лікування хворих в залежності від причин виникнення медіастиніту і його розповсюдження.

В опублікованих наукових працях здобувача повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які випливають із них.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні методи дослідження, які автор використав у роботі, базуються на аналізі великого масиву джерел літератури, включаючи провідні дослідження з обраної проблеми в рецензованих фахових виданнях. Результати дослідження сформовані на достатній клінічній вибірці хворих основної групи та групи порівняння, що створило умови для ефективного аналізу отриманих висновків Математично-статистичний аналіз отриманих даних проведений коректно та дозволяє використовувати результати дослідження у подальшому обговоренні.

Висновків 5, що достатньо для дисертаційного дослідження такого рівня, і вони відповідають завданням дисертації. Висновки, наукові положення та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність, є логічним підсумком отриманих

результатів дослідження.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Методи досліджень, що використані в роботі, відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень. Для виконання поставлених перед роботою завдань, дисертантом було опановано УЗД, КТ-, СКТ та МРТ симптоматику, методику відеоасистованої торакоскопії, ВАК-терапії, забору тканинного матеріалу для мікробіологічного та гістологічного дослідження, статистичні методи обробки і аналізу отриманих даних. Статистична обробка первинного матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Дисертант відмінно здійснив огляд літератури та провів порівняння отриманих даних із відомими дослідженнями. Таким чином, варто відмітити високий рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Дослідження є вагомим для медичної науки, воно надає додаткові наукові та практичні знання для діагностики, комплексного хірургічного лікування різних форм і локалізацій гострого медіастиніту. Як наслідок, дисертаційна робота відкриває нові можливості при виборі тактики оперативного лікування, оскільки в роботі був розроблений лікувально-діагностичний алгоритм щодо даної групи патологій.

Основні положення дисертаційного дослідження науково обґрунтовують доцільність та ефективність напрацьованих діагностично-лікувальних заходів, спрямованих на покращення результатів хірургічного лікування гнійних медіастинітів.

Дослідження мікробіологічного складу збудників медіастиніту дозволили вибрати оптимальний антибактерійний препарат для ефективного їх

лікування.

Обґрунтовано необхідність практичного застосування оптимальних антисептичних засобів для місцевої санації гнійних осередків.

Запропоновано і впроваджено в клінічну практику використання сонографічних і комп'ютерно-томографічних досліджень медіастиніту в різні періоди його формування з метою вибору оптимального методу оперативного втручання.

Впроваджено способи одномоментного розкриття та дренування гнійного медіастиніту з використанням ВАК терапії.

Оцінений порівняльний аналіз результатів лікування хворих в залежності від причин виникнення медіастиніту і його розповсюдження.

Основні положення і результати дослідження впроваджено в роботу хірургічного відділення КНП "Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова ВОР", Інституту загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева, хірургічного відділення військово-медичного центру центрального регіону, а також в навчальний процес кафедри хірургії № 1 з курсом урології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Дисертаційна робота є фрагментом комплексної НДР кафедри хірургії №1 «Розробка і удосконалення новітніх технологій в хірургічному лікуванні та профілактиці післяопераційних ускладнень у хворих із захворюваннями органів грудної та черевної порожнини», номер держреєстрації № 0113U007692.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Основні положення і результати дослідження впроваджено в роботу хірургічного відділення Вінницької обласної клінічної лікарні ім. М. І. Пирогова, Інституту загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева, хірургічного відділення військово-медичного центру центрального регіону, а також в навчальний процес кафедри хірургії № 1 Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Є доцільним рекомендувати подальше впровадження в закладах охорони здоров'я розроблений клініко-діагностичний алгоритм лікування ГМ.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Дисертаційне дослідження містить посилання на першоджерела цитованої інформації та використаного фактажу, скриптів, тощо. Список використаної літератури оформлений згідно стилю АРА (Американської психологічної асоціації). Виконано усі вимоги щодо прав на інтелектуальну власність. Надано повну інформацію щодо використаних методик і їх першоджерел. Оригінальність тексту дисертаційної роботи склала > 93,7% за даними перевірки системою сервісу "Unicheck".

Наявності порушень академічної доброчесності в дисертаційному дослідженні не виявлено.

ВИСНОВОК

Узагальнюючи вказане, варто відзначити, що дисертаційна робота **МІТЮКА Богдана Олексійовича на тему «Клініко-морфологічне обґрунтування вибору методу хірургічного лікування гнійного медіастиніту в залежності від етіологічного чинника»** є завершеною і самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані результати, що дозволяють вирішити актуальну задачу лікування в хірургії – покращити результати лікування хворих з гнійним медіастинітом шляхом вивчення розповсюдження процесу та удосконалення способів дренивання і санації гнійних осередків середостіння з використанням оптимальних антисептичних засобів.

За своєю актуальністю, методологічним підходом до вирішення поставлених задач, науковою новизною та практичним значенням отриманих результатів є науковою роботою, що виконана на високому науково-методичному рівні. Отримані результати мають вагоме значення для сучасної

медицини та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. Вона у повній мірі відповідає вимогам до дисертації доктора філософії, які зазначені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 та вимогам до оформлення дисертації відповідно до наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а Мітюк Богдан Олексійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

д. мед. н., професор,
завідувачка кафедри хірургії № 2
з курсом «Основи стоматології»
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Марія ПОКИДЬКО